

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07458/2017-ERU

Praha 9. dubna 2018

Č. j. 07458-18/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07458/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 1. března 2018 z moci úřední ve smyslu ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], zastoupený na základě plné moci [REDAKCE], advokátem, se sídlem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], zastoupený na základě plné moci [REDAKCE], advokátem, se sídlem [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona,** kterého se dopustil z **nedbalosti** tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. června 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v [REDAKCE], na ulici [REDAKCE], pomocí strojního mechanismu zemní práce související s výměnou oplocení, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE Dn 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34717.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou

splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34717.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo dne 3. července 2017 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Libereckého kraje, územního odboru Liberec, obvodního oddělení Vesec (dále jen „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem k projednání přestupku účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky vydal dne 23. února 2018 příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 1. března 2018. Proti příkazu podal účastník řízení odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených ve správním spisu dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 23. února 2018 v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky příkaz č. j. 07458-13/2017-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. p) energetického zákona uložena pokuta ve výši 10 000 Kč. Příkaz byl účastníku řízení doručen dne 1. března 2018.

Dne 5. března 2018 obdržel správní orgán odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo, o čemž byl účastník řízení vyrozuměn dne 20. března 2018.

V odporu proti příkazu účastník řízení neuvedl, v čem spatřuje nesprávnost rozhodnutí, proti čemu brojí a čeho se domáhá. Ve vyrozumění o pokračování správního řízení byl účastník řízení vyzván k doplnění podaného odporu a byl rovněž vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu a požádat o nařízení ústního jednání.

Dne 3. dubna 2018 doručil účastník řízení Úřadu doplnění odporu. V doplnění odporu účastník řízení napadl vydaný příkaz, neboť i) správní orgán nezohlednil dostatečně míru společenské nebezpečnosti, když následkem poškození plynárenského zařízení nedošlo k ohrožení zdraví a života zúčastněných ani dalších osob, ii) k předmětné nemovitosti nebylo zřízeno žádné věcné břemeno, takže účastník řízení si byl jist, že na soukromém pozemku nebude umístěn plynovod. Vlastníkem nemovitosti byl účastník řízení opakovaně ubezpečen, že se v daném místě nic nenachází, a proto nesouhlasí se závěrem správního orgánu, že účastník řízení měl v zastavěném území obce možný výskyt inženýrských sítí předpokládat, iii) opravu starého oplocení prováděl účastník řízení nejprve ručním způsobem, avšak narazil na velké kameny, které nemohl tímto způsobem odstranit, a protože má strojní průkaz na bagr a dlouholeté zkušenosti, v pracích pokračoval prostřednictvím vypůjčeného bagru. Účastník řízení opakovaně uvádí, že podloží v místě starého plotu bylo třídy IV., tvrdý jííl a velké kameny. iv) Plynárenské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem ani ochrannou fólií. v) účastník řízení navrhuje, aby správní orgán k prokázání uvedených skutečností připojil výslech společnosti [REDAKCE] a výslech účastníka řízení provedené v rámci ústního jednání dne 9. ledna 2018, vi) z uvedených důvodů účastník řízení je přesvědčen, že nenaplnil subjektivní odpovědnost za uvedený přestupek, a to ani ve formě nedbalosti nevědomé, vii) uloženou pokutu považuje účastník řízení za nepřiměřenou vzhledem k povaze přestupku, když své pochybení uznal, bezprostředně začal řešit poškození plynárenského zařízení, měl snahu o zabránění dalších škod a uhradil způsobenou škodu provozovateli distribuční soustavy. Účastník řízení proto navrhuje řízení o přestupku zastavit.

Možnosti doložit své majtkové poměry účastník řízení nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-07458/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 27. června 2017 byla hlídka Policie ČR vyslána k úniku plynu v důsledku proražení plynovodu při výkopových pracích v [REDAKCE], na ulici [REDAKCE]. Policie ČR zjistila, že pan [REDAKCE] prováděl pomocí bagru výkopové práce při stavbě plotu na hranici pozemku domu č. p. [REDAKCE] v [REDAKCE], kdy lžící bagru zavadil o trubku plynovodu, kterou prorazil. Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci, z níž je patrný výkop před domem č. p. [REDAKCE] prováděný bagrem Takeuchi TB 235 s označením společnosti [REDAKCE].

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 318 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům (2 kategorie DOM, 1 MO).

Společnost GasNet, s.r.o., IČO: 272 95 567 poskytla dne 10. srpna 2017 Úřadu další podklady, a to kopii Poškození plynárenského zařízení třetí stranou, kopii Protokolu

o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, kopii Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ a kopii daňového dokladu č. [REDAKCE], kterým byla vyúčtována poškození náhrada škody za opravu poškozeného plynárenského zařízení. Protokol o vytyčení plynárenského zařízení společnost GasNet, s.r.o., nemohla předložit, neboť k vytyčení nedošlo.

Dokument Poškození plynárenského zařízení třetí stranou sepsaný dne 27. června 2017 je potvrzen podpisem pana [REDAKCE] a opatřen razítkem účastníka řízení. Jako poškození je na dokumentu uvedena společnost [REDAKCE], a to včetně identifikačního čísla organizace. V Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GasNet, s.r.o., č. hlášení v SAP ESM [REDAKCE] je uvedeno, že k poškození plynárenského zařízení dne 27. června 2017 došlo strojně, a to strojem TB235. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu. Souhlas s prováděním prací nebyl vydán, k vytyčení plynárenského zařízení nedošlo.

Součástí spisu je čestné prohlášení účastníka řízení, jenž je dle veřejného výpisu z obchodního rejstříku zároveň jedním z jednatelů společnosti [REDAKCE], ze dne 22. srpna 2017, kterým se plně doznává ke spáchání přestupku poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu, kterého se dopustil jako fyzická osoba.

Při ústním jednání se společností [REDAKCE], konaném dne 9. ledna 2018 pan [REDAKCE], další z jednatelů této společnosti, prohlásil, že o stavbu nového plotu požádal on jako soukromá osoba a spoluvlastník nemovitosti č. [REDAKCE] svého syna – účastníka řízení. Protože se jednalo o stavbu nového plotu v místě starého oplocení a protože k předmětné nemovitosti nebylo zřízeno žádné věcné právo, nežádal ani on, jako spoluvlastník nemovitosti, ani jeho syn o stanovisko k existenci plynárenského zařízení a o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Pan [REDAKCE] a jeho manželka [REDAKCE] jsou spoluvlastníky nemovitosti č. p. [REDAKCE] v [REDAKCE], kterou pronajímají společnost [REDAKCE].

K ústnímu jednání byl účastník řízení předvolán jako svědek a po poučení, kterého se mu ze strany správního orgánu dostalo a kterému porozuměl, výslovně uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo v rámci výměny oplocení u nemovitosti č. p. [REDAKCE], kterou prováděl v době své řádné dovolené on sám jako fyzická osoba na žádost svého otce, který je spoluvlastníkem této nemovitosti. Práce vykonával nejprve ručně, když však narazil na zvětralý beton, který nebylo možné kopáním odstranit, vypůjčil si bagr společnosti [REDAKCE]. Výkop vedl v místě původního oplocení, a protože byl seznámen s tím, že podle kupní smlouvy nemovitost není zatížena žádným věcným břemenem, usoudil, že by se v místě výkopu nemělo žádné plynárenské zařízení nacházet. Zemina byla třídy III. až IV., tvrdý jíla a velké kameny, což ho utvrdilo v názoru, že v takovém podloží nemůže být nic uloženo. Následně pravým krajním zubem lžice bagru poškodil plynárenské zařízení, z čehož byl trochu v šoku, ihned zavolal na havarijní linku společnosti innogy a pak zábrany, které se nacházely v areálu firmy, zahradil chodník, aby nedošlo k nějaké újmě. Ochrannou fólii v místě výkopu nenalezl.

Účastník řízení fakturu vystavenou společností GasNet, s.r.o., uhradil v plné výši, jak dokládá potvrzení o platbě ze dne 21. srpna 2017.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle ust. § 1 tohoto zákona upravuje podmínky odpovědnosti za přešupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přešupeku a postup v řízení o přešupeku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přešupeky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přešupeky nebyl od nabytí své účinnosti dosud novelizován. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát, a to s účinností od 1. července 2017 a s účinností od 1. ledna 2018.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přešupeky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přešupeku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přešupeky).

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Přešupeku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, které by mohlo omezit nebo ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu energetických zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, nebo mohl vědět, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda byl správcem

ii) námitka je nedůvodná. Účastník řízení sám ve svém vyjádření uvádí, že odstraňoval staré oplocení, mohlo se tedy jednat o oplocení pocházející z doby před rokem 1988. Do roku 1988 mohli provozovatelé distribučních sítí umísťovat na cizích nemovitostech rozvodná zařízení, která sice měla podobu zákonného věcného břemene, nebyla však zapsána v katastru nemovitostí. Účastník řízení, který je zároveň podnikatelem v oboru stavebnictví, si musí být vědom hustoty sítí v obydlených oblastech našeho území, přičemž ne v každém období byla věcná práva s nimi související zapisována do katastru nemovitostí.

iii) námitka se úplně neshoduje s prohlášením účastníka řízení jako svědka při ústním jednání konaném dne 9. ledna 2018, kdy účastník řízení prohlásil, že „*třída země tam byla ke IV.*“, čili nikoliv IV., což lze vykládat jediné tak, že podloží v místě původního oplocení bylo třídy III. až IV., což správní orgán také v příkazu č. j. 07458-13/2017-ERU zohlednil jako polehčující okolnost.

iv) námitka, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem ani ochrannou fólií, je nedůvodná. Správní orgán k této námitce uvádí, že existence ochranného pásma je zcela nezávislá na způsobu uložení plynárenského zařízení v terénu, případně i na označení ochrannými prvky. Zejména je třeba zdůraznit povinnost v ochranném pásmu provádět veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

v) správní orgán v řízení využil veškeré důkazní prostředky, včetně výsledků svědků provedených při ústním jednání dne 9. ledna 2018, což je v příkazu č. j. 07458-13/2017-ERU též uvedeno.

vi) námitka je nedůvodná, neboť účastník řízení vykonával v ochranném pásmu plynárenského zařízení práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, a správní orgán zavinění účastníka řízení prokázal.

vii) námitka je nedůvodná, za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona správní orgán uloží pokutu až do výše 100 000 Kč. V projednávaném případě správní orgán zohlednil všechny okolnosti případu, ať již ve prospěch účastníka řízení nebo v jeho neprospěch, a to včetně okolností účastníkem řízení v námitce uvedených, a proto dospěl k závěru uložit pokutu při spodní hranici. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

IV. IV. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, stanovenou ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. p) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků přestupkového jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod IPE Dn 63, přičemž došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 318 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům (2 kategorie DOM, 1 MO). V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu poškození energetických zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

IV. V. Odpovědnost za správní delikt

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastníka řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale výměna oplocení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že účastník řízení nevěděl, že v místě, v němž svou činnost prováděl, se nachází plynárenské zařízení. Jednání účastníka řízení tak neneso znaky vědomé nedbalosti.

Účastníku řízení také muselo být jako osobě podnikající ve stavebnictví známo, že zákonem jsou tomu, kdo chce v blízkosti energetických zařízení provádět činnosti, které mohou tato zařízení ohrozit nebo poškodit, stanoveny určité povinnosti. Mezi tyto povinnosti, jak lze dovodit ze znění ust. § 68 odst. 3 a 4 energetického zákona, patří také povinnost vyžádat si souhlas s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vyjádření k existenci sítí v zájmovém území lze přitom ve většině případů v dnešní době získat prostřednictvím internetových portálů, které pro tento účel vlastníci technické

infrastruktury zřizují. Zejména informací o neexistenci sítí v dané lokalitě lze získat během velmi krátké doby.

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynechal veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, aniž by se o neexistenci plynárenského zařízení přesvědčil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení pokuty

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a f) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí a nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost, neboť přes tvrzení účastníka řízení, že k nemohl předpokládat, že se v místě oplocení a u nemovitosti, k níž není zřízeno žádné věcné břemeno, bude nacházet plynárenské zařízení, správní orgán má zato, že vzhledem k oboru činnosti a skutečnosti, že práce prováděl v zastavěném území obce, měl možný výskyt inženýrských sítí předpokládat. Práce navíc nemusely být prováděny v časové tísní, takže účastník řízení mohl přípravě věnovat více času a pozornosti, zejména zjistit si informace o existenci podzemních staveb technické infrastruktury a zajistit jejich ochranu, jak ukládá ust. § 79 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Jednáním účastníka řízení bylo poškozeno zařízení většího významu, tj. středotlaký plynovod IPE Dn 63 a v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 318 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávek plynu 3 konečným zákazníkům, nehodnotí správní orgán ani jako přitěžující ani jako polehčující okolnost.

Polehčující okolností správní orgán shledal skutečnost, že se plynárenské zařízení nacházelo v místě původního oplocení a v podloží třídy III. až IV.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení, snahu o zabránění dalších škod na životech a zdraví občanů a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, při opravě poškozeného zařízení poskytl součinnost a při objasnění přestupku spolupracoval, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnosti. Poškození zařízení elektrizační soustavy bylo neprodleně nahlášeno, k čemuž správní orgán též přihlédl jako k okolnosti polehčující. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty správní orgán vycházel také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení, či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Záleží však především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost. Pokud tak účastník řízení neučiní a naopak odmítne poskytnout správnímu orgánu v tomto ohledu dostatečnou součinnost, bude správní orgán oprávněn vyjít pouze z údajů, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení a které si správní orgán může zjistit bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry na základě vyrozumění o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí ze dne 20. března 2018, č. j. 07458-16/2017-ERU.

Z výpisu z obchodního rejstříku [redacted] vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem správní orgán zjistil, že účastník řízení je spoluvlastníkem společnosti [redacted], [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted], jejíž základní kapitál tvoří 1 002 000 Kč, přičemž vlastnický podíl účastníka řízení činí 15 %. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční

situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha